

ERHVERVSJURA

Revisorerne vandt i MCT-sagen

KONKURSSAG: Memory Card Technologys revisorer begik fejl i forløbet inden konkursen. Selv med ændringer i revisorpåtegninger ville it-selskabets ledelse måske have fortsat sin kurs og stadig drejet nøglen om i 2001. Bl.a. derfor frifandt Højesteret revisorerne for erstatningsansvar.

LARS BO LANGSTED
professor,
Juridisk Institut,
Aalborg Universitet

finans@finans.dk

Fredag inden påske satte Højesteret punktum for erstatningssagen efter Memory Card Technology (MCT).

Selskabet indgav anmeldelse om en betalingsstandsning i januar 2001. I oktober 2008 fandt Københavns Byret den tidligere direktør, John Rasmussen Trolle, skyldig i bedrageri af særligt grov karakter og fastsatte straffen til seks års fængsel.

I december 2010 stadfæstede Østre Landsret byrettens afgørelse vedrørende John Trolle. Bedrageriet var begået over for de banker, der havde lånt MCT penge på baggrund af regnskaber, som John Trolle selv havde "pustet op" primært ved at angive varelageret til for stor værdi.

Selskabets eksterne revisorer havde været opmærksomme på, at værdiansættelsen af varelageret var vanskelig, men havde afgivet "blanke" påtegninger på de misvisende regnskaber.

Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet indklagede revisorerne for Revisornævnet, der i maj 2009 afsagde kendelse. Revisorerne blev ved kendelsen idømt disciplinærbøder på 150.000 kr. hver for »gentagne tilsidesættelser af god revisionskik«, og nævnet betragtede det som en »skærpende omstændighed«, at revisorerne »i begge regnskabsår var fuldt ud opmærksomme på behovet for at udvise særlig agtpågivenhed«.

Sideløbende med alt dette havde konkursboet efter MCT i juni 2002 anlagt en erstatningssag mod John Trolle, bestyrelsesmedlemmerne og de reviderende revisorer for 100 mio. kr. Vestre Landsret traf afgørelse i juli 2013, hvor retten ikke overraskende fandt John Trolle ansvarlig, men frifandt bestyrelsesmedlemmerne og bestyrelsesformanden.

Retten fandt ganske vist, at bestyrelsesformanden havde begået en fejl ved ikke at orientere den øvrige bestyrelse om et "bekymringsbrev" vedrørende værdiansættelsen af varelageret fra den fratrædende økonomidirektør. Landsretten fandt derimod revisorerne erstatningsansvarlige.

At revisorerne havde begået faglige fejl, var klart

efter Revisornævnets kendelse, og den erstatningsretlige culpa-vurdering blev derfor hurtigt overstået.

Landsretten fandt også, at »det har formodningen imod sig, at bankerne ville have ydet de lån, som blev ydet efter aflæggelsen af årsregnskabet for 1998/1999, herunder det syndikerede lån i foråret 2000, hvis regnskabet for 1998/1999 havde haft forbehold om værdiansættelsen af varebeholdningerne og om værdien af et meget stort tilgodehaven hos en amerikansk debitor. Det må også antages, at forbeholdene ville have gjort det nødvendigt at tilpasse virksomheden, hvorved MCT måske kunne have klaret de udefrakommende begivenheder i 2. halvår af 2000 i form af DRAM-priserens fald og dollarkursens stigning«.

Der var med andre ord også en årsagsforbindelse mellem de begåede fejl og tabet. Tabet fandt landsretten det »ubetænkeligt« at fastsætte til i hvert fald 100 mio. kr., som den fortsatte – reelt underskudsgivende – drift havde forårsaget selskabets.

Revisorerne påankede sagen til Højesteret med påstand om frifindelse, mens konkursboet omvendt også ville have bestyrelsesformanden dømt. Det, som Højesteret således kom til at tage stilling til, var dels revisorerens ansvar, dels bestyrelsesformandens.

For at tage det sidste først var Højesteret enig med landsretten i, at den enkeltstående fejl ikke kunne føre til ansvar. Som Højesteret konkluderer vedrørende dette punkt: »Efter en samlet vurdering finder Højesteret imidlertid, at der ikke på grund af en enkeltstående fejl af denne karakter er grundlag for at pålægge Kjeld Ranum erstatningsansvar.«

Mere interessant er, at Højesteret, i modsætning til landsretten, endte med også at frifinde revisorerne. Baggrunden for dette er ikke, at revisorerne ikke havde begået fejl og altså havde handlet culpøst. Men når Højesteret så ser på, om der er den nødvendige forbindelse mellem fejlen og tabet, kommer de til en anden konklusion end landsrettens dommere.

Højesteret tager udgangspunkt i, at der var mange årsager til, at det gik galt med MCT's økonomi:

»Memory Card Technology var ifølge børsprospektet fra introduktionen på Københavns Fondsbørs i 1997 og de efterfølgende årsregnskaber en virksomhed med stor risiko. Virksomhedens strategi indebar opbygning af et stort varelager i forventning om prisstigning på produkterne. Varelagerinvesteringerne blev i hovedsagen finansieret ved banklån, bl.a. i USD, af en størrelse, der ikke kunne forrentes og afdrages ved virksomhedens

driftsresultater ifølge de aflagte årsregnskaber. Der indgik i strategien tillige finansiering ved børsintroduktioner, herunder på Nasdaq-børsen i New York i april 2000.

I foråret 2000 skete der kraftige kursfald på Nasdaq-børsen i New York, idet den såkaldte it-boble brast, og den planlagte kapitaltilførsel ved Nasdaq-notering blev ikke gennemført. I 2. halvår 2000 faldt priserne på virksomhedens væsentligste råvare (DRAM) til ca. en fjerdedel, og dollarkursen steg betydeligt. Ifølge selskabets fondsbørsmeddelelse af 6. november 2000 var egenkapitalen med stor sandsynlighed tabt. Det fremgår af meddelelsen, at dette var en følge af kurstab på selskabets gæld i USD samt en væsentlig værdiforringelse af selskabets varelager.«

Herefter henviser Højesteret til, at hvis revisorerne ikke havde begået de fejl, de primært bliver bebrejdet, så ville man skulle have lavet en nedskrivning på ca. 25 mio. kr. og taget et forbehold vedrørende varelagerets værdiansættelse.

»Det er ... ikke godt gjort, at sådanne ændringer i årsregnskabet værdiansættelser og revisionspåtegning i sig selv ville have ført til, at bestyrelsen ville have indstillet eller tilpasset virksomhedens drift. Efter forklaringerne fra bankernes medarbejdere og i lyset af bankernes villighed til at yde lån i

Mere interessant er, at Højesteret, i modsætning til landsretten, endte med også at frifinde revisorerne.

Lars Bo Langsted

november 2000 efter at være blevet bekendt med underkuddet på 36 mio. kr. ifølge regnskabet for 1. kvartal af regnskabsåret 2000/01 er det endvidere ikke godt gjort, at bankerne ville have nægtet fortsat långivning, hvis 1998/99-regnskabet var blevet korrigeret som anført for de ansvarspådragende fejl.«

Vedrørende de nogenlunde tilsvarende fejl, som revisorerne havde begået i forbindelse med revisionen af det sidste årsregnskab, siger Højesteret, at heller ikke en korrektion af disse fejl ville have medført nogen større ændringer i det samlede hændelsesforløb.

Vi har ikke så sjældent set tidligere, at revisorer slipper for erstatningsansvar, fordi der ikke har været den nødvendige årsagsforbindelse. Det er der for så vidt ikke noget nyt i. Det er heller ikke nødvendigvis noget nyt, at Højesteret kræver, at sagsøger også kan føre bevis for, at der er den påkrævede sammenhæng.

Vi har ganske vist gennem de seneste 10 år set Højesteret udtrykkeligt lempe på kravene til bl.a. dette bevis, hvis revisorer (eller andre) har begået "grove fejl". Men i denne sag karakteriserer Højesteret ikke selv fejlene som "grove", og Højesteret er ikke bundet af, at Revisornævnet synes at have haft en anden opfattelse.

Men måske kan sagen give et fingerpeg om, at sagsøgerne i de mange verserende sager om krakkede banker kan få svært ved at løfte bevisbyrden for, at de fejl, som bestyrelsesmedlemmer, revisorer og andre måtte have begået, har forårsaget de mange tab, der er blevet lidt. Også i de sager var baggrundstæppet jo en pludselig nedsmeltning af markedet.

Måske giver Memory Card Technology-sagen et forvarsel om, at bl.a. revisorer og bestyrelsesmedlemmer slipper for at blive dømt i kommende retssager om krakkede banker.

Arkivfoto: Johan Mikkelsen